

Paalman en zijn onwetenschappelijke onzin

door **Huub Wijtenburg**

Jan Paalman stelt ten onrechte dat homeopathie niet werkt. Dat doet het wel, alleen de vraag *hoe* het werkt, is tot op heden niet beantwoord.

Jan Paalman is blijkens zijn column (Opinie, 30 oktober) erg slecht op de hoogte van onderzoeken over homeopathie. Als hij alleen al op www.vhan.nl of www.dokterrutten.nl gekeken zou hebben, dan zou hij niet kunnen schrijven dat er 'honderden, misschien wel duizenden onderzoeken gedaan zijn' dat homeopathie niet werkt.

Voor eenieder moet eerst duidelijk zijn waarom er zulke fervente tegenstanders zijn van de homeopathie. Tegenstanders als de Vereniging tegen de Kwakzalverij (VtK), de heer Paalman en de stichting Skepsis (hierover later meer) oordelen dat homeopathie niet mag bestaan als we niet kunnen aangeven hoe het werkt. Ik zou het ook prettig vinden als het werkingsmechanisme duidelijker wordt, maar zo ver is het nog niet. Met Paalman vergeten de tegenstanders net zo gemakkelijk dat van veel medicatie in de reguliere gezondheidszorg het precieze werkingsmechanisme ook niet bekend is. Maar Paalman gaat nog een stap verder door te ontkennen dat homeopathie

werkt. Dit is een weinig wetenschappelijk standpunt. In twee gezaghebbende medische tijdschriften, *British Medical Journal* (1991;302:316-23; Kleijnen e.a.) en *The Lancet* (1997;350:334-42; Linde e.a.) zijn meta-analyses verschenen van homeopathische effectstudies. Hierin worden uitspraken gedaan als: 'Een reguliere methode zou met dergelijke resultaten erkend worden', respectievelijk 'Het is uiterst onwaarschijnlijk dat het effect van homeopathie uitsluitend op placebo-effect berust'. Dat moet Paalman niet onder de mat wegmoffelen.

Er is de laatste twintig jaar ook veel laboratoriumonderzoek gedaan dat duidelijk aangeeft dat homeopathische middelen werken. Fervente tegenstanders van de homeopathie oordelen dat al het positieve onderzoek naar homeopathie niet kan bestaan als er geen werkingsmechanisme bekend is. En dan lezen ze dat dus gewoon niet. Ze lezen alleen onderzoek waarin wordt gezegd dat homeopathie niet werkt. Zo haalt Paalman ook juist twee anti-homeopathie-onderzoeken aan in zijn column. Het eerste onderzoek, dat in *Medisch Contact* heeft gestaan, is door twee leden van de stichting Skepsis geschreven. Zij willen bewijzen dat homeopathie niet werkt. Het enige dat zij vinden in hun onderzoekje is dat er minder artsen homeopathische middelen

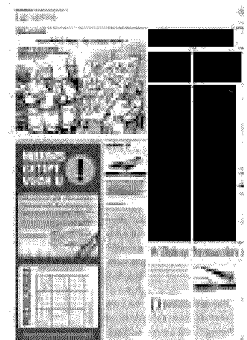
voorschrijven en dat er nu onder artsen minder voorstanders bestaan dan 25 jaar terug. Vervolgens concluderen ze (buiten het onderzoek om) dat er geen werkzaamheid van de homeopathie bestaat. Deze conclusie baseren ze op een zeer verouderd literatuurlijstje. Vervolgens geven ze het advies aan artsen om hun visie over de werkzaamheid van homeopathie eerlijk aan hun patiënten te vertellen. In mijn optiek is dit een prachtige aanzet om alle artsen eens echt bij te scholen over homeopathie, zodat zij een gedegen advies aan hun patiënten kunnen geven. Onderwijs over homeopathie mag in de opleiding tot basisarts dus niet ontbreken.

Het tweede onderzoek dat Paalman aanhaalt, is van Shang, Egger e.a. (*The Lancet* 2005;366:726-32). De onderzoeksleider was prof. Egger, een fervent tegenstander van homeopathie. Ze concluderen dat homeopathie een placebo is, maar

ze vermelden niet op welke onderzoeken hun negatieve eindconclusie gebaseerd was. Dit is wetenschappelijk wangedrag, geaccepteerd door *The Lancet*.

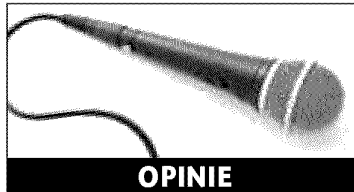
De conclusies van dit onderzoek zijn afdoende weerlegd. Diverse

medische tijdschriften, waaronder het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* (2006, 21 januari, p. 160), namen daarna afstand van de publicatie in *The Lancet*.

Wat Jan Paalman aandraagt, is onwetenschappelijke onzin. Hij is in de luren gelegd door zijn eigen medestanders (tegenstanders van de homeopathie).

.....
Huib Wijtenburg is arts voor homeopathie in Nijmegen

Productie van homeopathische middelen bij VSM in Alkmaar.

archieffoto Lex van Lieshout/ANP